

FS – sinonime, semantic realizate conform caracterului sinonimic se susține un anumit echilibru semantic: verbele însoțitoare susțin legătura semantică între frazeologisme și pe axa paradigmatică, dar FS – sinonime, la rândul lor, susțin legătura semantică între cuvintele – însoțitoare care formează seria sinonimică.

Studierea sinonimiei FS permite de a selecta anumite particularități specifice, deosebind sinonimia frazeologică de la cea lexicologică. Mai cu seamă aici se disting așa momente ca corelația (sau raportul) structurii semantice și expresive a frazeologismelor sinonimice și a creării tipurilor lor.

Bibliografie

1. Avaliani Iu. Iu. Roizenzon L. I. Problemî frazeologhicescoi sinonimii v sovremennom iazâcoznanii. – Trudî SGI, novaia seria, vâpusc 132. – Voprosî grammatichi i stilistichi iazâca. - Samarcand, 1963, s. 107-114.
2. Lipșiține – Zibuțaite E. I. Frazeologhiceschie sinonimî franțuzscogo iazâca.- Leningrad, 1971; Cveselevici D.I. Frazeologhiceschie sinonimî v. context.- Voprosî frazeologhii, XI seria, 1977, s. 4-7.
3. Emirova A. M. Necotorâe actualinâe voprosî sovremennoi russcoi frazeologii.- Samarcand, 1972, s. 66.
4. Jucov V. P. C voprosu o sintagmaticeskih svoistv frazeologhizmov sinonimicescogo haractera. – Voprosî russcoi frazeologhii.- Tula, 1975, s. 3-7.
5. Temiscova I. N., Tarhova V. A. Essai de lexicologie du français moderne. – Léningrad, 1967, p. 136-150; Seche L., Seche M. Dicționar de sinonime ale limbii române. -București, 1988.

LIMBA FRANCEZĂ VERSUS LIMBA ENGLEZĂ DREPT LIMBĂ DE COMUNICARE

Daniela Eșanu-Dumnazev, Raisa Scutelnic, Verovica Volosciuc,

Liliana Panciuc, Ala David

Catedra Limbi Moderne

Summary

French versus English as a communication language

French and English have been and still are two very important languages in the Western world culture. According to their history they have a lot of common elements. But, at present, French language seems to be less prepared to fight for its existence. Is it an appearance or a reality?

Rezumat

Franceza și engleza au fost până acum și mai sunt încă două din marile limbi de cultura ale lumii occidentale. Istoria a făcut ca ambele să posede elemente commune. Însă la ora actuală, franceza pare să fie mai puțin pregătită de lupta pentru existență. Este oare o aparență ori o realitate?

Obiective

Dacă să măsurăm importanța unei limbi după numărul celor care o vorbesc, limba franceză este depășită în mare măsură de cea chineză, engleză, rusă și spaniolă. Însă ea vine imediat după engleză în vederea difuzării ei. Este cert, că vorbitori de limbă chineză, rusă și spaniolă sunt mult mai numeroși decât francofoni, însă ei sunt concentrați în mase destul de compacte în anumite regiuni ale globului. Franceza, din contra, este vorbită peste tot în lume, dar adevărul este că, de un număr relativ de restrâns de utilizatori.

La etapa actuală a evoluției noastre, în epoca dezvoltării tehnologiilor informaționale, limbile trebuie să corespundă noilor cerințe de exprimare mai întâi de toate în domeniul tehnic

iar mai apoi și în domeniul socio-cultural. Mai mult ca oricând ne punem întrebarea, în ce măsură limbile se adaptează la evoluția societăților umane și cum, în acest sens, ele se situează unele în raport cu altele.

Este evident că la ora actuală situația politică ale Statelor Unite în lume și realizările tehnice ale Americanilor asigură limbii engleze o prevalență incontestabilă. De aici reiese că termenul englezesc se impune chiar în afara țărilor angofone deoarece el este strâns legat de conceptul, procedeul și de noul obiect pe care îl exprimă, și nu pentru că ar fi mai superior decât cuvintele din alte limbi din motive de ordin morfologic ori semantic.

Cu toate acestea, pentru a concura cu limba superioritatea actuală a căreia îi revine de la faptul că ea este matricea și vehiculul unui gând creativ, este important faptul ca alte limbi să fie bine echipate cu mijloace de expresie.

Se zice că limba franceză este o limbă clară. Nu e nici o îndoială, dar claritatea de exprimare ține mult de spiritul vorbitorului, și trebuie să fie clar în orice limbă.

Ceea ce putem spune este că, în domeniul de idei abstracte, limba franceză manifestă exigențe vădite de claritate și de precizie, care provin din anumite epoci din istoria sa. Ba din contra, ea reușește mai bine decât limba engleză să redea detaliile realității concrete. Vocabularul sunetelor, mișcărilor, efectelor de lumină este mai abundent în engleză decât în franceză.

“ Traducerea în franceză a unei fraze englezești, înseamnă să desenezi în creion gri o figură colorată”.

În termeni de structuri, limba engleză are avantajul unei mari interschimbabilități. Un segment de exprimare poate fi combinat fără ași schimba forma cu o varietate de alte segmente. Acolo unde zicem *il dit qu'il reussira* însa *je doute qu'il reussisse*, el are facultatea de a combina *he will succeed* în egală măsură cu *he says* decât cu *I doubt*. Ideea de anterioritate între două propoziții este exprimată printr-o construcție care poate lua trei forme în limba franceză (*avant, avant de, avant que*) în locul unicii în limba engleza (*before*). Deasemenea, la desemnarea denumirilor de străzi, limba engleză nu cunoaște dihotomia care opune strada *de Lille* străzii *La Rochefoucauld*.

Interschimbabilitatea influențează și morfologia cuvintelor grație polivalenței sufixelor. Nu toate substantivele englezești se sfârșesc în *-ness*, însă când un anglofon vrea să transforme un adjectiv într-un substantiv, rareori când nu va reuși să adauge sufixul *-ness*, unul care se potrivește practic peste tot (Ex: *weight, weightless, weightlessness*). Acelaș lucru se întâmplă cu adverbele. În limba franceză nu putem forma adverbe cu toate adjectivele care există, mai mult ca atât, structura limbii franceze nu permite adăugarea sufixului *-ment* la participiul prezent sau trecut, ceea ce engleza poate face ușor cu ajutorul sufixului *-ly* (Ex. *admiringly, admittedly*). Bineînțeles, limba franceză este bogată în locuțiuni adverbiale, însă epoca noastră are o slăbiciune pentru cuvintele simple; ea preferă *jetable* formulei *pour un seul usage*. Ușurința cu care limba engleză formează compușii săi constituie o altă resursă pe care o împarte cu alte limbi germanice. Însă, trebuie să menționăm că realizările limbii franceze în domeniul neologiei se adresează mai degrabă minții decât ochiului în timp ce epoca noastră preferă culoarea și dinamismul preciziei geometrice.

Franceza excelează în a exprima generalul, ceea ce constituie un numitor comun și economie evidentă în practica exprimării. Când spunem *Où voulez-vous que je me mette?* Contextual ne lasă să înțelegem că este vorba de un loc în picioare ori pe scaun. *Je vous reconduis chez vous* sună la fel de bine ca *I'll walk you home* decât *I'll drive you home*.

În domeniul lexical, atout-ul principal al limbii franceze îl constituie polisemia, adică proprietatea cuvintelor de a avea mai multe sensuri. Polisemia este un fenomen general, însă pare să fie mult mai dezvoltat în franceză decât în engleză ori germană, în măsura când cuvintele franțuzești sunt deseori mai puțin motivate decât din celelalte două limbi. Cuvântul semnificația căruia se poate deduce din structura acestuia niciodată nu este disponibil pentru alte sensuri.

În franceză, *épicerie* poate, fără ași schimba forma, să exprime marfa, magazinul și comerțul acestei marfe.

Atunci când Canadienii zic “ set de chambre” pentru a exprima *bedroom set*, ei încearcă de fapt din punct de vedere morfologic să motiveze termenul franțuzesc după modelul englezesc. Astfel, ei neglijează o capacitate importantă a limbii franceze care permite cuvintului nemotivat să fie polisemantic adică să aibă mai multe sensuri. Ex: *billard* poate exprima în același timp jocul de billard (*jouer au billard*), o partidă de billard (*faire un billard*), mobilierul pe care se joacă acest joc (*un nouveau billard*), sala unde se joacă billard (*il est au billard*). Limba engleză are câte un cuvânt diferit pentru fiecare din aceste sensuri.

Cheminée poate avea cinci sensuri, cărora le corespund cinci cuvinte englezești diferite *chimney, fireplace, mantle-piece, chimney-pot, smoke-stack*.

În fața avansării limbii engleze, Parisul multiplică legile care protejează folosirea limbii lui Molière și inventează cuvinte noi. La Berlin, bătălia este doar la începuturi, dar se anunță grea, întrucât germana s-a predat de mult. Francezul vorbește engleza ca o vacă spaniolă, este constatarea emisă de lingvistul francez Michel Arrivé. De când cu debarcarea Alianților în Normandia, limba lui Molière a fost americanizată, ceea ce l-a determinat pe scriitorul René Etiemble să formuleze întrebarea: "Vorbiți Frangleza?". Limba "rosbif"-ilor [termen pejorativ francez desemnând englezii – din roast beef, bazat pe alimentație și culoare – identic, englezii numesc francezii "froggies", pentru că mănâncă picioare de broască sau pentru că zic tot timpul "Quoi"] – puna în pericol grav patrimoniul cultural al Franței. Pentru a se proteja de acest pericol, guvernul francez a adoptat în 1975 legea cunoscută sub numele de „lege Bas-Lauriol”, interzicând utilizarea termenilor în engleză în documentele oficiale, în publicitate și în administrația publică.

Comisiile de terminologie create în cadrul departamentelor au selectat atunci mii de cuvinte în franceză pentru a le înlocui pe cele în limba engleză. Astfel, termenul "logiciel" a înlocuit termenul "software", "baladeur" cel de "walkman", "ordinateur" în loc de "computer" iar "week-end" s-a transformat în "fin de semaine". Această listă lungă a fost extinsă în ultimii zece ani, de exemplu cu termenii de "remue-méninges" pentru a descrie "brainstorming", "dialogue en ligne" pentru "chat", sau de "courriel" pentru "e-mail".

Concluzie

Considerată limba cea mai romantică de pe glob, franceza este vorbită oficial în 29 de țări, existând, de asemenea, comunități de limba franceză în alte 57 de țări ale lumii. Cei mai mulți vorbitori ai acestei limbi se regăsesc în Franța, restul trăind în marea lor majoritate în Canada (în special, în Quebec, Ontario și New Brunswick), Belgia, Elveția, precum și în numeroase țări africane. Numai în Uniunea Europeană există 129 de milioane de vorbitori de limba franceză, 65 de milioane dintre aceștia fiind nativi, în timp ce restul au ales franceza drept a doua limbă. Statistica situează franceza pe locul trei în topul celor mai vorbite limbi din Uniunea Europeană după engleză și germană. Chiar dacă franceza, cea mai vorbită limbă europeană începând cu secolul XVII și terminând cu începutul secolului XX, a pierdut teren în favoarea limbii engleze în preferințele tinerilor, noile programe educaționale din Canada și țările în curs de dezvoltare anunță un nou aflus de vorbitori de franceză, estimându-se că numărul francfonilor va atinge cifra de 500 de milioane în viitorul apropiat.

Bibliografie

1. Le français dans le monde: N.360, novembre- decembre 2008
2. Aleksandra Rybinska, Presseurop, 6 iulie 2012-07
3. www.travel.descopera.ro